

سند چشم انداز توسعه صنعت تایر ایران در افق ۱۴۰۴ شمسی

کارفرما: انجمن صنفی صنعت تایر

مجری: شرکت مهندسی و تحقیقات صنایع لاستیک

گروه تدوین: مهندس اکبر توانا-مهندس ناصر امامی-مهندس مصطفی تنها-دکتر سعید تقوایی

اردیبهشت ماه ۱۳۸۸

عنوان و نام پدیدآور : سند چشم‌انداز توسعه صنعت تایر ایران در افق ۱۴۰۴ شمسی / مؤلفین اکبر توانا... (و دیگران).
 مشخصات نشر : تهران: فرازاندیش سبز، ۱۳۸۹.
 مشخصات ظاهری : ۳۵۶ص: مصور، جدول، نمودار.
 شابک : 978-600-5627-17-6
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
 یادداشت : مؤلفین اکبر توانا، ناصر امامی، مصطفی تنها، سعید تقوایی.
 یادداشت : کتابنامه: ص. [۴۵۶-۴۵۱].
 موضوع : تایرها - صنعت و تجارت - ایران - آینده‌نگری
 شناسه افزوده : توانا، اکبر
 رده‌بندی کنگره : ۱۳۸۹ ۹ الف ۲۳ ت / ۹۱۶۱/۵ HD
 رده‌بندی دیویی : ۳۳۸/۴۷۶۷۸۳۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۲۰۲۲۵۴۲

مؤسسه اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سند چشم‌انداز توسعه صنعت تایر ایران در افق ۱۴۰۴ شمسی

مؤلفین: مهندس اکبر توانا - مهندس ناصر امامی - مهندس مصطفی تنها - دکتر سعید تقوایی

ناشر: انتشارات فرازاندیش سبز

نوبت چاپ: اول - اردیبهشت ۱۳۸۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۲۷-۱۷-۶

چاپ: فرازاندیش سبز (۶۶۹۶۹۵۰۵)

انجمن صنفی صنعت تایر ایران

تهران، خیابان آفریقا، خیابان وحید دستگردی، پلاک ۲۵۹، واحد ۱۰ - تلفکس: ۸۸۸۸۲۸۱۴

شرکت مهندسی و تحقیقات صنایع لاستیک ایران

تهران، انتهای بزرگراه همت غرب، بلوار پژوهش، جنب پژوهشکده‌ی هواشناسی - تلفن: ۲۲۵۸۰۹۱۷

E-mail: entesharat@rierco.net

Website: www.rierco.net

«حق چاپ محفوظ و استفاده از مطالب کتاب یا بیان منبع مانعی ندارد»

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

فصل اول

۱	۱- بررسی روند تحولات صنعت خودرو و پارامترهای مؤثر بر آن
۳	۱-۱- روند تولید انواع خودرو در جهان
۷	۲-۱- جمع‌بندی تولید انواع خودرو در جهان و خودروهای در حال استفاده تا ۲۰۲۰
۱۱	۳-۱- ترکیب تولید خودرو
۱۲	۴-۱- روند سرانه تولید خودرو نسبت به جمعیت کشورها
۱۵	۵-۱- تعداد خودرو در حال حرکت و ضریب مالکیت خودرو
۱۶	۶-۱- روند رشد تعداد خودروهای در حال استفاده کشورهای مختلف جهان
۱۹	۷-۱- ضریب اشتیاق خرید خودرو
۲۲	۸-۱- اهمیت اقتصادی خودرو
۲۳	۹-۱- صنعت خودرو ایران
۲۶	۱۰-۱- میزان تقاضای خودرو در ایران در افق ۱۴۰۴
۳۲	۱۱-۱- ظرفیت مؤثر تولید در ایران در افق ۱۴۰۴
۳۴	۲- بازار جهانی تایر و روندهای حاکم بر آن
۴۱	۱-۲- نقش آفرینان اصلی صنعت تایر در جهان
۴۵	۲-۲- اقتصاد تایر
۴۸	۳-۲- روندهای حاکم و پیشرفت‌های فناوری تولید تایر
۵۷	۴-۲- دوام تایر
۶۰	۵-۲- وزن تایر
۶۱	۶-۲- کارایی تایر در جاده خبیسی
۶۱	۷-۲- صدا
۶۲	۸-۲- طراحی تایر
۶۳	۹-۲- طراحی آمیزه
۶۶	۱۰-۲- نقش دوده در طراحی آمیزه‌های نو
۶۷	۱۱-۲- نقش سیلیکا در طراحی آمیزه‌های نو
۶۸	۱۲-۲- کاربرد پرکننده‌های جدید
۶۹	۱۳-۲- اثر فشار قوانین روی روند تحقیقات تکنولوژیکی صنعت
۶۹	۱۴-۲- حفظ محیط زیست
۷۰	۱۵-۲- موازین ایمنی
۷۱	۱۶-۲- بهداشت و ایمنی نیروی کار
۷۱	۱۷-۲- استانداردهای کیفی
۷۱	۱۸-۲- روندهای آتی تحولات تکنولوژی تایر
۷۴	۱۹-۲- روندهای حاکم بر تولید و مصرف تایر سواری و وانتی
۸۰	۲۰-۲- روند توسعه کیفی تایر سواری
۸۵	۲۱-۲- مسیر آینده تکنولوژی تایر سواری

- ۸۶- ۲۲-۲- چشم‌انداز توسعه تکنولوژی پیرلی در تایر سواری - واتی
- ۸۷- ۲۳-۲- حرکت رو به پیش تکنولوژی تولید تایر
- ۸۸- ۲۴-۲- روند حاکم بر تولید و مصرف تایرهای باری - اتوبوسی
- ۹۴- ۲۵-۲- تایرهای معادن، راهسازی و صنعتی
- ۹۷- ۲۶-۲- روند حاکم بر تولید و مصرف تایرهای کشاورزی
- ۱۰۰- ۲۷-۲- روند حاکم بر تولید و مصرف تایر هواپیما
- ۱۰۲- ۲۸-۲- وسایل نقلیه دوچرخ
- ۱۰۲- ۲۸-۱- روند تولید و مصرف تایرهای دوچرخه
- ۱۰۳- ۲۸-۲- تایرهای موتور سیکلت
- ۱۰۵- ۲۸-۳- روند تولید و مصرف تایرهای اسکوتری
- ۱۰۶- ۲۹-۲- ارزیابی ارزش نام‌ها و علائم تجاری تایر سازان مشهور جهان Brand Value
- ۱۰۷- ۳۰-۲- روش‌های نوین در فرایند تولید تایر در دنیا
- ۱۰۸- ۳۰-۱- روش C3M میشلن
- ۱۰۹- ۳۰-۲- روش گودیر IMPACT
- ۱۰۹- ۳۰-۳- سیستم BIRD بریجستون
- ۱۱۰- ۳۰-۴- سیستم MMP کنتیننتال
- ۱۱۰- ۳۰-۵- سیستم MIRS PIRELLI
- ۱۱۱- ۳۱-۲- نگاهی اجمالی بر عملکرد مالی و ترکیب صنایع تایر سازی پیشرو
- ۱۱۱- ۳۱-۱- شاخص سودآوری
- ۱۱۲- ۳۱-۲- نسبت استفاده از دارایی
- ۱۱۳- ۳۱-۳- نسبت بازدهی کل دارایی‌ها
- ۱۱۴- ۳۱-۴- فروش به ازاء هر کارگر
- ۱۱۵- ۳۱-۵- دوره‌ی تولید
- ۱۱۶- ۳۱-۶- دوره خالص سرمایه در گردش
- ۱۱۷- ۳۱-۷- نسبت بدهی به سرمایه
- ۱۱۸- ۳۱-۸- نسبت پوشش بهره
- ۱۲۵- ۲- صنعت تایر در ایران
- ۱۲۵- ۳- ۱- کارخانه‌های احداث شده‌ی قبل از انقلاب
- ۱۲۵- ۳- ۱- ۱- شرکت لاستیک البرز (کیان تایر)
- ۱۲۶- ۳- ۱- ۲- شرکت ایران یاسا تایر و رابر
- ۱۲۶- ۳- ۱- ۳- شرکت ایران تایر
- ۱۲۶- ۳- ۱- ۴- لاستیک دنا
- ۱۲۷- ۳- ۱- ۵- شرکت لاستیک پارس
- ۱۲۷- ۳- ۲- ظرفیت‌سازی و توسعه صنعت تایر پس از انقلاب
- ۱۲۸- ۳- ۲- ۱- گروه صنعتی بارز (مجمع صنایع لاستیک کرمان)
- ۱۲۸- ۳- ۲- ۲- شرکت آرتاویل تایر
- ۱۲۹- ۳- ۲- ۳- شرکت لاستیک یزد (یزد تایر)
- ۱۲۹- ۳- ۲- ۴- شرکت کویر تایر

۱۲۹	۳-۲-۵- شرکت لاستیک خوزستان
۱۳۱	۳-۳- بررسی تولیدات صنعت تایر کشور
۱۳۱	۳-۳-۱- تایر سواری
۱۳۵	۳-۳-۲- طرح‌های توسعه صنعت تایر برای تولید تایرهای رادیال
۱۳۷	۳-۴- تایرهای وانتی
۱۳۸	۳-۵- تایر باری - اتوبوسی
۱۴۲	۳-۶- تایرهای کشاورزی
۱۴۲	۳-۷- تایرهای صنعتی راهسازی
۱۴۳	۳-۸- تولید انواع تایرهای وسایط نقلیه دوچرخ و اسکوتر
۱۴۴	۳-۹- تولید تیوب و نوار
۱۵۱	۴- صنعت تایر کشور و اقتصاد ملی
۱۵۲	۴-۱- جایگاه صنعت تایر در اقتصاد ملی
۱۵۲	۴-۱-۱- تحولات اقتصادی خاورمیانه
۱۵۲	۴-۲- تحولات اقتصادی ایران در طی دو دهه گذشته
۱۵۵	۴-۳- تصویر بخش واقعی در قانون برنامه چهارم توسعه
۱۵۷	۴-۴- مقایسه عملکرد بخش واقعی در سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ با اهداف برنامه چهارم
۱۵۷	۴-۵- بررسی روند رشد ارزش افزوده و ارزش ستانده صنعت و گروه محصولات لاستیکی و پلاستیکی
۱۵۹	۴-۶- جایگاه گروه صنعتی محصولات لاستیک و پلاستیک در کل صنعت و اقتصاد ملی
۱۶۲	۴-۷- محاسبه حمایت نرخ مؤثر در صنعت تایر
۱۶۲	۴-۸- مفروضات مدل محاسبه حمایت مؤثر
۱۶۳	۴-۹- نرخ حمایت اسمی و مؤثر
۱۶۶	۴-۱۰- نحوه محاسبه نرخ حمایت مؤثر از طریق جدول داده ستانده
۱۶۹	۴-۱۱- محاسبه نرخ حمایت مؤثر برای صنعت لاستیک کشور با استفاده از جدول داده ستانده
۱۶۹	۴-۱۲- تعیین سهم مصارف واسطه و ارزش افزوده در صنعت لاستیک
۱۷۰	۴-۱۳- تعیین سهم نهاده‌های واسطه غیر قابل مبادله
۱۷۱	۴-۱۴- نرخ حمایت اسمی از صنعت لاستیک و نهاده‌های مورد استفاده
۱۷۱	۴-۱۵- نتایج به دست آمده از روش داده ستانده
۱۷۳	۴-۱۶- محاسبه نرخ حمایت مؤثر از صنعت لاستیک با استفاده از مطالعه موردی
۱۷۴	۴-۱۶-۱- مدل‌سازی محاسبه نرخ حمایت مؤثر (ERP)
۱۷۴	۴-۱۶-۲- تعیین نرخ حمایت مؤثر از صنعت لاستیک
۱۷۷	۴-۱۶-۳- تحلیل حساسیت نرخ حمایت مؤثر صنعت تایر نسبت به نرخ حمایت اسمی از این صنعت و نرخ حمایت اسمی از نهاده‌های مورد استفاده
۱۷۹	۴-۱۶-۴- بررسی اثرات کاهش نرخ تعرفه بر نرخ حمایت مؤثر از صنعت تایر کشور
۱۸۲	۴-۱۷- محاسبه مزیت تولید انواع تایر در کشور
۱۸۳	۴-۱۸- روش‌های اندازه‌گیری مزیت نسبی
۱۸۳	۴-۱۹- شاخص مزیت نسبی آشکار شده (RCA)
۱۸۴	۴-۲۰- شاخص هزینه منابع داخلی (DRC)
۱۸۵	۴-۲۱- محاسبه شاخص RCA برای صنعت لاستیک کشور

۱۹۳	۵- زنجیره ارزش (Value Chain)
۱۹۴	۱-۵- تعاریف و نظریه زنجیره ارزش
۱۹۴	۲-۵- حوزه جغرافیایی زنجیره ارزش
۱۹۵	۳-۵- انواع زنجیره ارزش
۱۹۵	۴-۵- دامنه‌ی زنجیره ارزش
۱۹۶	۵-۵- حاکمیت در زمینه ارزش
۱۹۷	۶-۵- مدیریت زنجیره ارزش
۱۹۷	۷-۵- زنجیره ارزش تایر
۱۹۸	۸-۵- زنجیره ارزش صنعت تایر در ایران
۱۹۹	۹-۵- مواد اولیه
۲۰۰	۱۰-۵- تولید و مونتاژ رینگ تایر
۲۰۰	۱۱-۵- شبکه‌ی توزیع
۲۰۰	۱۲-۵- بازیافت تایر
۲۰۱	۱۳-۵- حلقه‌های رقابتی در زنجیره ارزش
۲۰۱	۱۴-۵- مدیریت زنجیره ارزش
۲۰۱	۱۵-۵- فضای کسب و کار در ایران
۲۰۴	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

فصل دوم

۲۰۹	مقدمه
۲۰۹	الگوبرداری از تجارب موفق تیرسازان کشورهای در حال توسعه
۲۱۳	۱ مقدمه چین
۲۱۳	۱-۱- جمهوری خلق چین در یک نگاه
۲۱۴	۲-۱- اصلاحات و رشد شتابان اقتصاد چین
۲۱۷	۳-۱- چالش‌های کنونی اقتصاد چین
۲۱۷	۱-۳-۱ وابستگی بیش از حد رشد اقتصادی به صادرات
۲۱۷	۲-۳-۱ مشکلات زیست محیطی ناشی از رشد سریع صنایع
۲۱۷	۳-۳-۱ نامتوازن بودن توسعه اقتصادی مناطق مختلف چین
۲۱۷	۴-۳-۱ مبارزه با فساد
۲۱۸	۵-۳-۱ تعدیل نیرو در اثر خصوصی سازی
۲۱۸	۶-۳-۱ پیر شدن جمعیت
۲۱۹	۴-۱ راهکارهای تسخیر بازار جهانی
۲۱۹	۱-۴-۱ برند سازی و اعتبار بخشی به عبارت "ساخت چین"
۲۲۰	۲-۴-۱ راهکار گام به گام
۲۲۰	۳-۴-۱ بازار هدف سخت
۲۲۰	۴-۴-۱ گوشه بازار

۲۲۱	۵-۴-۱ کانال توزیع اروپایی و آمریکایی
۲۴۱	۶-۴-۱ کیفیت قابل اتکا و قیمت ارزان
۲۲۱	۷-۴-۱ طراحی و تولید در محل
۲۴۱	۸-۴-۱ سرعت عامل تمایز
۲۲۱	۹-۴-۱ تبلیغات در مقیاس جهانی
۲۲۲	۱۰-۴-۱ استراتژی جهشی
۲۲۲	۵-۱ نظام آموزش در چین
۲۲۳	۶-۱ نظری اجمالی به روند رشد صنعت خودرو چین
۲۲۴	۶-۱-۱ دوره های رشد صنعت خودرو چین
۲۲۵	۶-۱-۲ برنامه های دولت چین برای حمایت از صنعت خودرو
۲۲۶	۷-۱ صنعت تأیر چین و رشد هم افزا
۲۳۶	۱-۷-۱ گروه تأیر سازی GITI
۲۳۷	۲-۷-۱ شرکت Triangle
۲۳۹	۸-۱ جمع بندی و نتیجه گیری
۲۴۵	۲ مقدمه کره
۲۴۶	۱-۲ وضعیت جغرافیائی کره جنوبی
۲۴۷	۲-۲ تاریخ سیاسی کره جنوبی
۲۴۹	۳-۲ حکومت و قانون در کره جنوبی
۲۵۰	۱-۳-۲ احزاب
۲۵۱	۲-۳-۲ دین و مذهب
۲۵۴	۳-۳-۲ جمعیت
۲۵۶	۴-۳-۲ آموزش
۲۵۶	۵-۳-۲ اقتصاد کره جنوبی
۲۵۸	۱-۵-۳-۲ روند توسعه اقتصادی کره جنوبی
۲۶۵	۲-۵-۳-۲ سرمایه گذاری خارجی
۲۶۵	۳-۵-۳-۲ سیاست های سرمایه گذاری مستقیم خارجی
۲۶۶	۴-۵-۳-۲ روند سرمایه گذاری خارجی در کره
۲۶۷	۵-۵-۳-۲ ارزیابی عملکرد سرمایه گذاری خارجی در کره
۲۶۸	۶-۳-۲ مجتمع های بزرگ تجاری - صنعتی کره جنوبی (چیول ها)
۲۶۹	۴-۲ موسسه مالی توسعه کره
۲۷۰	۵-۲ صنعت خودروسازی کره
۲۷۲	۱-۵-۲ تصمیم استراتژیک در صنعت خودروسازی
۲۷۴	۲-۵-۲ خودروی در حال تردد
۲۷۷	۳-۵-۲ تولید خودرو در کره جنوبی
۲۷۷	۴-۵-۲ صادرات خودرو
۲۸۴	۶-۲ صنعت لاستیک سازی در کره جنوبی
۲۸۵	۱-۶-۲ نیاز و مصرف کائوچو
۲۸۷	۷-۲ صنعت تأیرسازی

۲۸۸	۱-۷-۲ تایر و تیوب خودرو
۲۸۸	۲-۷-۲ تولید و مصرف تایر
۲۹۵	۳-۷-۲ فروش تایر
۲۹۷	۴-۷-۲ کارخانجات تایر سازی
۲۹۹	۱-۴-۷-۲ شرکت هانکوک
۳۰۲	۲-۴-۷-۲ کومهو
۳۰۴	۳-۴-۷-۲ تاریخچه کومهو
۳۰۵	۴-۴-۷-۲ مقایسه دو شرکت هانکوک و کومهو
۳۰۶	۵-۴-۷-۲ مقایسه ظرفیت تولید
۳۰۶	۶-۴-۷-۲ مقایسه سهامداران
۳۰۶	۷-۴-۷-۲ مقایسه قیمت تمام شده
۳۰۷	۸-۴-۷-۲ مقایسه پرسنلی
۳۰۹	۹-۴-۷-۲ مقایسه فروش
۳۱۰	۱۰-۴-۷-۲ مقایسه قیمت فروش هر حلقه تایر
۳۱۱	۱۱-۴-۷-۲ مقایسه حاشیه سود عملیاتی
۳۱۱	۱۲-۴-۷-۲ مقایسه روش توزیع
۳۱۴	۱۳-۴-۷-۲ مقایسه ویژگی های دیگر
۳۱۵	۸-۲ تایر دوچرخه
۳۱۷	۹-۲ نتیجه گیری
۳۱۷	۱-۹-۲ ویژگیهای اقتصادی کره جنوبی
۳۱۷	۲-۹-۲ رهبری قوی
۳۱۸	۳-۹-۲ راهبرد توسعه اقتصادی
۳۱۸	۴-۹-۲ آموزش و تحصیلات
۳۱۸	۵-۹-۲ فعالیت چبول ها
۳۱۸	۶-۹-۲ سخت کوشی و فداکاری نسل دهه ۶۰
۳۱۹	۷-۹-۲ رشد صنایع
۳۲۴	۸-۹-۲ رشد صنایع تایر سازی
۳۲۹	ترکیه
۳۳۰	۱-۳ اقتصاد
۳۳۲	۳ مقدمه ۲-۳ صنایع خودرو سازی
۳۳۶	۱-۲-۳ چشم انداز صنایع قطعه سازی و خودرو سازی
۳۳۷	۲-۲-۳ تولید خودروی سواری در ترکیه
۳۳۹	۳-۲-۳ خودروهای تجاری
۳۳۹	۴-۲-۳ FORD OTOSAN به عنوان بزرگترین تولید کننده ی خودروی ترکیه
۳۴۰	۵-۲-۳ تولید خودروی کشاورزی (تراکتور)
۳۴۰	۶-۲-۳ قطعات و اجزاء خودرو
۳۴۰	۳-۳ صنعت تایر ترکیه
۳۴۲	۱-۳-۳ BRISA شرکت

۳۴۷	۴ مقدمه اندونزی
۳۴۷	۴-۱ تاریخچه:
۳۴۹	۴-۲ رشد اقتصادی
۳۵۰	۴-۳ درآمد به ازاء هر نفر
۳۵۱	۴-۴ پیش بینی رشد اقتصادی
۳۵۲	۴-۵ بخش خودرو
۳۵۲	۴-۵-۱ تعداد خودروهای در حال استفاده (در سال ۲۰۰۴)
۳۵۲	۴-۵-۲ فروش خودرو (نیاز به خودرو)
۳۵۴	۴-۵-۳ تولید خودرو
۳۵۵	۴-۵-۴ تجارت بین المللی در رابطه با خودرو
۳۵۶	۴-۵-۵ زیر ساخت
۳۵۷	۴-۵-۶ تصویر فعلی و پیش بینی وضعیت بخش خودرو
۳۵۷	۴-۵-۷ خودروهای مورد استفاده
۳۵۹	۴-۵-۸ فروش
۳۵۹	۴-۵-۹ تولید
۳۶۱	۴-۶ بخش تایر
۳۶۱	۴-۶-۱ فروش تایر
۳۶۲	۴-۶-۲ تولید تایر
۳۶۴	۴-۶-۳ تجارت بین المللی در تایر
۳۶۶	۴-۶-۴ پیش بینی و ارزیابی شاخص های اقتصادی تایر
۳۶۶	۴-۶-۵ فروش
۳۶۷	۴-۶-۶ تولید
۳۶۷	۴-۶-۷ صادرات
۳۷۲	۴-۷ نکات برجسته در مورد کشور اندونزی
۳۷۵	۵- ارزیابی موقعیت صنعت تایر کشور در مقایسه با مدل های انتخابی
۳۷۶	۵-۱ تعیین جایگاه صنعت تایر در توسعه اقتصادی کشور
۳۷۷	۵-۲ پیمان های تجارت ترجیحی
۳۷۷	۵-۳ استفاده از ابزارهای حکومتی برای توسعه صنعت
۳۷۸	۵-۴ محیط عمومی کسب و کار
۳۸۰	۵-۵ ایجاد مراکز تحقیقات و آموزش با سرمایه گذاری دولتی
۳۸۰	۵-۶ واگذاری کارخانجات دولتی به بخش خصوصی
۳۸۰	۵-۷ مشوق های مؤثر صادراتی
۳۸۱	۵-۸ ارتباط و مشارکت با صاحبان تکنولوژی پیشرفته و شبکه های توزیع بین المللی
۳۸۳	۵-۹ مدیریت مالی و به کارگیری منابع
۳۸۳	۵-۱۰ مقیاس تولید
۳۸۴	۵-۱۰-۱ نگاه رو به پیش در تکنولوژی تولید
۳۸۴	۵-۱۰-۲ سرمایه گذاری در تحقیقات و توسعه جدی
۳۸۵	۵-۱۰-۳ تخصصی کردن تولید

- ۳۸۶ ۶- عوامل موثر بر تغییرات عرضه و تقاضای تایر کشور
 ۳۸۷ ۷- بازار تایر و خود ویژگی های آن
 ۳۸۸ ۷-۱ خود ویژگی های بازار تایر ایران
 ۳۹۱ ۸- بررسی برنامه های توسعه صنعت تایر و چالش های آن
 ۳۹۴ ۹- طرح های توسعه ای کشور

فصل سوم

- ۴۰۳ ۱- روند کنونی صنعت تایر واهداف توسعه صنعتی کشور
 ۴۰۶ ۱-۱ فرصت ها
 ۴۰۷ ۱-۲ تهدیدها
 ۴۰۹ ۱-۳ نقاط قوت
 ۴۱۰ ۱-۴ نقاط ضعف
 ۴۱۱ ۱-۵ نیازمندی های محیطی رشد و توسعه صنعت تایر
 ۴۱۵ ۲- سند چشم انداز ایران ۱۴۰۴
 ۴۱۵ ۲-۱ متن کامل سند چشم انداز بیست ساله
 ۴۱۶ ۲-۲ امور اقتصادی
 ۴۲۱ ۳- سند راهبرد توسعه صنعتی کشور
 ۴۲۴ ۳-۱ فرض های نرخ رشد در سال ۱۴۰۴
 ۴۲۵ ۳-۲ چشم انداز ساختار گروه فعالیت های بخش صنعت در افق ۱۴۰۴
 ۴۲۵ ۳-۳ جایگاه صنایع خودرو و تایرسازی در افق ۱۴۰۴
 ۴۲۶ ۳-۴ نگرش وزارت صنایع به رشد صنعت تایر و چشم انداز ۲۰ ساله آن
 ۴۲۸ ۳-۵ چشم انداز تا سال ۱۳۹۰ با عنایت به طرح های توسعه و پیش بینی اجرا، راه اندازی و به بهره برداری رسیدن آنها
 ۴۲۸ ۳-۶ شرایط و چشم انداز سال ۱۴۰۵ هجری شمسی (۲۰۲۶ میلادی)
 ۴۲۹ ۳-۷ بررسی نیازمندی های تحقق سند چشم انداز در صنعت تایر کشور
 ۴۳۱ ۳-۸ مقایسه اهداف سند چشم انداز در رابطه با صنعت تایر با الگوهای مورد بررسی
 ۴۳۵ ۴- بازار تایر ایران ۱۴۰۴
 ۴۴۳ ۵- تولید تایر در سال ۱۴۰۴
 ۴۴۷ ۵- سند چشم انداز صنعت تایر ایران در سال ۱۴۰۴
 منابع و مآخذ

در دنیای امروز صنعت تایلر به شدت در حال تحول و پیشرفت است. هر یک از شرکت های بزرگ تایلر سازی در جای جای دنیا با سرعتی غیر قابل باور به سوی افق کاملاً روشن در حرکتند. گاهی تغییرات آنچنان با سرعت اتفاق می افتد که از ما قدرت تأمل و تفکر سلب می شود. در این کارزار پرداختن به آینده و در اصل ایجاد جایگاه منطق با شأن و منزلت کشورمان و صنعت تایلر ایران با پشتوانه بیش از ۵۰ سال تولید در کشور، از مبانی مهم سند چشم انداز توسعه ی صنعتی کشور به شمار می آید.

اما علیرغم دیرینگی این صنعت در ایران و جایگاه ویژه صنعت تایلر در میان قطعه سازان خودرو، تاکنون گسترش این صنعت مبتنی بر یک استراتژی بلند مدت در سطح کلان صنعت کشور نبوده است. از این رو انجمن صنفی تایلر ایران بر آن شد تا با تدوین سند چشم انداز توسعه ی صنعت تایلر ایران در افق ۱۴۰۴ شمسی، حضوری فعال در تدوین استراتژی توسعه صنعتی کشور در افق ۱۴۰۴ داشته باشد. در این راستا انجمن صنفی صنعت تایلر این وظیفه را بر عهده شرکت مهندسی و تحقیقات صنایع لاستیک گذارد. فرایند مطالعاتی و اجرا در شرکت مهندسی از اردیبهشت ماه سال ۱۳۸۷ با تشکیل هسته ی مرکزی متشکل از آقایان مهندس اکبر توانا، مهندس ناصر امامی و مهندس مصطفی تنها و اینجانب آغاز شد که حاصل آن اینک پیش روست.

در گزارش پیش رو ابتدا به بررسی تحولات صنعت تایلر جهان، منطقه و ایران و عوامل مؤثر بر تغییرات کمی و کیفی بازار آن در دو دهه آینده پرداخته شده است. آنگاه در بخش های بعدی برای الگوبرداری، چندین نمونه مختلف از کشورهای موفق در زمینه تولید و صادرات تایلر در جهان سوم مورد بررسی قرار گرفته است. آنگاه در بخش پایانی، پس از نقد و بررسی سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق سال ۱۴۰۴ و سند توسعه صنعتی برآمده از آن، و نیز تحلیل SWOT صنعت تایلر کشور و تبیین چالش های درونی و محیطی توسعه صنعت تایلر، الگوی توسعه میسر صنعت تایلر کشور و اهداف استراتژیک آن طراحی و با الگوهای انتخاب شده مقایسه گردیده است.

لازم به ذکر است که در مراحل نهایی تدوین سند، اقتصاد جهان تدریجاً به کام بحرانی فرو رفت که هر روز گوشه های جدیدی از آن آشکار می شود. بی گمان این بحران، حیات همه بخش های فعالیت های صنعتی در گستره ی جهان را با شدت و ضعف های متفاوت در بر خواهد گرفت و هنوز هیچکس با قطعیت نتوانسته است تا فرجام این بحران و روند خاتمه آن را مشخص نماید. اما به هر حال آنچه صاحب نظران اقتصادی جهان بر آن توافق دارند گذرا بودن بحران است. نظر به آنکه بروز بحران همزمان با مراحل جمع بندی سند پیش رو بوده است، اثرات آن بر نوسان موقت بازار تایلر ظرف یکی دو سال آینده نیز مورد توجه قرار نگرفته است و اساس و مبانی بررسی ها مستقل از بحران گذرای اقتصادی جهانی و اثرات احتمالی آن بر حیات صنعت تایلر کشور مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. شاید ذکر این نکته نیز بی مناسبت نباشد که تا زمان انتشار این مجموعه هنوز هیچکس از گردانندگان بازار

جهانی تاثیر نیز به بررسی اثرات بحران نپرداخته و سندی منتشر نکرده اند و سند چشم انداز توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی کشور به عنوان اصلی ترین سند بالا دست نیز کماکان بدون تغییر مانده است. بدیهی است در صورتیکه در سند چشم انداز ایران ۱۴۰۴ در آینده تغییری رخ دهد می بایست متناسباً در ارکان و اهداف سند پیش رو نیز تغییراتی اعمال گردد.

در انتها بر خود لازم می دانم از همکارانم در گروه تدوین جنابان آقایان اکبر توانا، مهندس ناصر امامی و مهندس مصطفی تنها که از جمله بزرگان این صنعت به شمار می روند به واسطه همت و تلاششان نهایت سپاس را داشته باشم.

از همکاران محترم شرکت مهندسی و تحقیقات صنایع لاستیک به خصوص جناب آقای مهندس فریبرز عوض ملایری، سرکار خانم مهندس سارا انصاری و جناب آقای مهندس پیمان افسر نظری که همواره در کنار گروه تدوین بودند، سپاسگزاریم.

امید است در آینده ای نزدیک شاهد بالندگی صنعت تایر کشور در عرصه های تولید و بهره وری باشیم.

سعید تقوایی

مدیر عامل

و

عضو گروه تدوین سند چشم انداز صنعت تایر کشور

اردیبهشت ماه ۱۳۸۸

صنعت تایر که خود جزئی از صنایع پایین دست خودرو به شمار می آید جزو صنایع متوسط و مهم محسوب می گردد. این صنعت اکنون در کشور با در اختیار داشتن حدود ۱۵۰۰۰ شاغل مستقیم و فروش سالیانه نزدیک به ۸۰۰-۷۵۰ میلیون دلار و تامین حدود ۷۰٪ نیاز کشور به انواع تایرهای خودروهای سواری، اتوبوسی، کامیونی سبک و سنگین، راه سازی، کشاورزی و همچنین تایرهای دوچرخه و موتورسیکلت نقش شایان توجهی در رشد صنعتی و تولیدات ملی دارد. اگر در نظر گرفته شود که فرایند تولید بخشی از زنجیره ی ارزش این صنعت شامل نخ استخوانبندی تایر، انواع دوده، سیم طوقه، کائوچوهای مصنوعی و برخی مواد شیمیایی و پتروشیمیایی نیز در کشور تکمیل گردیده و در واقع ارزش افزوده ی این بخش نیز میبایست به ارزش افزوده ی صنعت تایر افزوده گردد، نقش صنعت تایر در اقتصاد ملی روشن تر می گردد. اگر میزان واردات تایر کشور با ارزش واقعی حدوداً ۳ دلار به ازای هر کیلو تایر وارداتی به میزان تولید کشور افزوده شود، مشخص می شود که ارزش تولیدات تایر کشور مجموعاً حدود ۷ الی ۸ درصد مجموع حجم ارزش بازار تایر منطقه خاورمیانه و آفریقا، ارزش بازار تایر کشور حدود ۱۱-۱۰ درصد این منطقه است. بر اساس ارزیابی های به عمل آمده به شرحی که در گزارش ها مورد توجه قرار گرفته، با توجه به رشد مصرف خودرو در کشور تا سال ۱۴۰۴، که همپای رشد تولید ناخالص داخلی می باشد میزان خودروهای در حال حرکت کشور به ۳ برابر میزان کنونی آن خواهد رسید. و بنابراین اهمیت تولید داخلی تایر به عنوان کالای مصرفی در صنعت تولید خودرو و نیز ناوگان حمل و نقل جاده ای کشور بیش از پیش نمایان خواهد شد.

اگر این پتانسیل با مجموعه توانایی های فنی، علمی و نیروی انسانی کشورهای منطقه و نیز حرکت صنعت و بازار خودرو در منطقه مورد توجه قرار گیرد، مشخص می شود که صنعت تایر ایران با سابقه ورود ۵۰ ساله خود، در صورت برنامه ریزی صحیح و اصولی می تواند جایگاه شایان توجهی در صادرات صنعتی کشور تا افق برنامه ۲۰ ساله را به خود اختصاص دهد. اما رشد و توسعه این صنعت و حتی بقای آن امروزه با چالش های متعددی روبروست. از این رو شناخت این چالش ها، شناخت عوامل اثر گذار بر توسعه و یا محدود تر شدن این چالش ها، شناخت راهبردهای اساسی به منظور آمادگی برای جهان آینده، حفظ و توسعه روند رشد صنعت تایر کشور، رقابت پذیری موثر در بازارهای داخلی و منطقه ای با رقبای جهانی، و تفوق بر چالش های موجود و چالش های فراروی صنعت تایر موضوع این بررسی است.

سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ شمسی هدف گذاری کرده است که کشور در افق زمانی چشم انداز به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه آسیای جنوب غربی دست یابد و دست یابی به چنین جایگاهی قطعاً نیازمند حرکت هماهنگ همه ی بخش های اقتصادی و علمی کشور است که صنایع موجود کشور و از جمله صنعت تایر را نیز در بر می گیرد. به ویژه آنکه در این سند چشم انداز، این نکته ی اساسی مورد اشاره قرار گرفته است که دستیابی به این هدف مستلزم پیشرفت مناسب و برنامه ریزی شده ی « نرخ سرمایه گذاری، درآمد سرانه، تولید ناخالص ملی، نرخ اشتغال و تورم» است.

بدیهی است صنعت تأیر کشور، به عنوان زیر مجموعه ی صنعت کشور و عهده دار مسئولیت بخشی از تولید ملی نیز باید با تعریف جایگاه خود نسبت به مشخص کردن سمت گیری برای ایفای نقش موثر در دست یابی به اهداف سند چشم انداز اقدام نماید. تدوین این گزارش بخشی از این تلاش است .